

Samenwerkingsovereenkomst Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid (Kennisplatform EMV) 2020 – 2023

De deelnemers in het Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid

1. Agentschap Telecom: De Staat der Nederlanden, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken, namens deze de Directeur-Hoofdinspecteur van Agentschap Telecom, mevrouw A.T.A.J. van Dijk. Agentschap Telecom is gevestigd te Groningen, Emmasingel 1, 9726 AH. Hierna te noemen: Agentschap Telecom;
2. DNV GL Netherlands B.V., te dezen vertegenwoordigd door de heer ir. Ben L. Oudman, Country Chair, gevestigd te Arnhem, Utrechtseweg 310 -B50, 6812 AR. Hierna te noemen: DNV GL.;
3. GGD GHOR Nederland, statutaire naam Vereniging Publieke Gezondheid en Veiligheid Nederland, vertegenwoordigd door de heer dr. H.A.M. Backx, directeur. GGD GHOR Nederland is gevestigd te Utrecht, Zwarte Woud 2, 3524 SJ. Hierna te noemen: GGD GHOR Nederland;
4. RIVM: De Staat der Nederlanden, te dezen vertegenwoordigd door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, voor deze de Directeur-generaal van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), voor deze mevrouw dr. E.C.M. van Schie, directeur Milieu en Veiligheid van het RIVM. RIVM is gevestigd te Bilthoven, Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, 3721 MA. Hierna te noemen: RIVM;
5. TNO: Nederlandse organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek TNO, publiekrechtelijke rechtspersoon op basis van artikel 3 van de TNO-wet, gevestigd te Delft en kantoorhoudend aan het Anna van Buerenplein 1, 2595, DA Den Haag, Nederland, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar managing director Unit ICT, TNO, de heer drs. H.J. Vink. Hierna te noemen: TNO;
6. ZonMw: ZBO ZorgOnderzoek Nederland / Medische Wetenschappen, vertegenwoordigd door mevrouw dr. V.C.M. Timmerhuis, algemeen directeur. ZonMw is gevestigd te Den Haag, Laan van Nieuw Oost-Indië 334, 2593 CE. Hierna te noemen: ZonMw;

Overwegende:

- Dat partijen in 2016 een Samenwerkingsovereenkomst hebben getekend betreffende de oprichting, financiering en samenwerking binnen het Kennisplatform EMV conform het kader “*Algemeen kader Kennisplatform EMV 2015-2019*”;
- Dat inmiddels een nieuw kader is vastgesteld: “*Algemeen kader Kennisplatform EMV 2020-2023*”;
- Dat de financiering van het Kennisplatform EMV vanaf 1 januari 2020 ook is gewijzigd: van gemengd publieke-private financiering via de Stichting Onafhankelijk Fonds Kennisplatform Nederland naar een rechtstreekse opdracht vanuit het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) aan het RIVM om het Kennisplatform te organiseren;
- Dat één van de oorspronkelijke partijen, de Stichting Milieu Centraal, niet meer deelneemt aan het Kennisplatform EMV;
- Dat partijen derhalve de in 2016 getekende samenwerkingsovereenkomst willen vernieuwen en vervangen door de onderhavige Samenwerkingsovereenkomst;

Zijn het volgende overeengekomen.

Artikel 1 Definities

Deze samenwerkingsovereenkomst verstaat onder:

1. EMV: Elektromagnetische Velden in het frequentiegebied van 0 Hz tot en met 300 GHz.
2. “*Algemeen kader Kennisplatform EMV 2020-2023*”: document met door het Bestuur van het Kennisplatform EMV vastgelegde kaderafspraken voor de activiteiten van het Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid.

Artikel 2 Positionering Kennisplatform EMV

1. Het Kennisplatform Elektromagnetische velden en Gezondheid (Kennisplatform EMV) is een samenwerkingsverband van RIVM, TNO, DNV-GL, Agentschap Telecom, GGD GHOR Nederland en ZonMw (deelnemers in het Kennisplatform EMV vanaf januari 2020), sinds 2020 georganiseerd door het RIVM in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.
2. Het Kennisplatform EMV bundelt de wetenschappelijke kennis op het gebied van elektromagnetische velden die bij de deelnemers aanwezig is, duidt deze wetenschappelijke kennis en maakt deze beschikbaar voor de maatschappij.
3. Het Kennisplatform EMV werkt samen met de Gezondheidsraad.
4. In Klankbordgroep EMV en eventuele thema-/denkgroepen (gerelateerd aan thema's) kan met vertegenwoordigers van overheid, werkgevers en werknemers, onderzoekers en maatschappij worden gesproken over ontwikkelingen, vragen, en activiteiten van het Kennisplatform EMV.

Artikel 3 Deelnemende organisaties

1. De volgende organisaties nemen deel vanaf 1/1/2020 aan het Kennisplatform EMV:
  - a. Agentschap Telecom;
  - b. DNV GL;
  - c. GGD GHOR Nederland;
  - d. RIVM;
  - e. TNO;
  - f. ZonMw.
2. Het Bestuur van het Kennisplatform EMV kan ook andere organisaties die een algemene maatschappelijke rol op het gebied van EMV vervullen en die ter zake beschikken over specifieke deskundigheid op het vlak van wetenschappelijk onderzoek en/of risicocommunicatie verzoeken om deel te nemen in het Kennisplatform EMV.
3. Deelname aan het Kennisplatform EMV houdt in dat een organisatie:
  - a. Middels een vertegenwoordiger met een mandaat op directieniveau deelneemt in het Bestuur van het Kennisplatform EMV;
  - b. Zitting heeft in één of meer van de andere organen van het Kennisplatform EMV, zoals hierna benoemd in Artikel 6 en Artikel 7;
  - c. Bereid is om binnen het Kennisplatform EMV samen te werken met de andere deelnemers teneinde de taak van het Kennisplatform EMV te realiseren;
  - d. Bereid is om binnen de eigen organisatie te bevorderen dat standpunten en boodschappen van het Kennisplatform EMV gerespecteerd worden en niet door eigen communicatie-uitingen worden ondermijnd.

4. Het Bestuur van het Kennisplatform EMV legt een gemotiveerd verzoek tot deelname aan een andere dan één in het eerste lid genoemde organisaties voor. De deelname gaat in op het moment dat de betreffende organisatie hierop schriftelijk in positieve zin reageert. De deelname kan tussentijds eindigen door een schriftelijk besluit van de deelnemende organisatie, gericht aan het Bestuur, waarbij een opzegtermijn van twee maanden in acht dient te worden genomen.

Artikel 4 Taken Kennisplatform EMV

1. Het Kennisplatform EMV heeft als kerntaken:
  - a. Het duiden van de wetenschap: het voorzien in wetenschappelijk gefundeerde informatie op het gebied van EMV en gezondheid. Uitgangspunt hierbij is dat de informatie voor professionals en burgers bruikbaar is voor een standpuntbepaling ten aanzien van EMV. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van reflectie vanuit een jaarlijks te organiseren bijeenkomst van de Klankbordgroep Elektromagnetische Velden.
  - b. Het proactief en reactief adresseren van actuele maatschappelijke vragen over elektromagnetische velden, zodanig dat de maatschappij in brede zin - waaronder burgers, pers, professionals van overheden en bedrijfsleven - daarvan kennis kan nemen en gebruik kan maken. Waar mogelijk wordt tevens proactief het handelingsperspectief in beeld gebracht. Het Kennisplatform EMV fungeert niet als eerstelijns hulpverlenende instantie. Het Kennisplatform werkt nauw samen met andere loketten waar vragen over EMV kunnen worden gesteld, met name met GGD-en en Antennebureau. Vragen worden hierbij zoveel mogelijk naar het juiste loket geleid.

Additionele taken van het Kennisplatform EMV kunnen zijn:

- c. Het organiseren en faciliteren van interactie tussen relevante stakeholders (als bedoeld in sub b van dit artikel 1). Deze interactie vindt plaats in algemene zin met de vertegenwoordigers van de Klankbordgroep EMV (zie kerntaak a), en meer specifiek voor bepaalde deelonderwerpen in ad-hoc denkgroepen (gevormd uit vertegenwoordigers van de Kennisplatformdeelnemers en van de stakeholders, eventueel aangevuld met andere deskundigen). Hieruit kunnen voorstellen voor acties volgen, die aan het Bestuur van het Kennisplatform EMV worden voorgelegd.
2. Het Kennisplatform EMV vervult deze taken op objectieve wijze, onafhankelijk van belangen van bedrijfsleven, maatschappelijke groeperingen en vigerend overheidsbeleid.
  3. Het Kennisplatform EMV en alle deelnemende organisaties gebruiken hun netwerk en middelen om de berichten en overige informatie van het Kennisplatform EMV publiek te maken om een zo breed mogelijke doelgroep te bereiken.
  4. Het Kennisplatform EMV kiest haar activiteiten in eerste instantie ten behoeve van de EMV onderwerpen die passen binnen het '*Algemeen Kader Kennisplatform EMV 2020-2023*'.

Artikel 5 Het Bestuur

1. Het samenwerkingsverband wordt aangestuurd door een stuurgroep, die wordt aangeduid als 'Bestuur'. Het Bestuur van het samenwerkingsverband functioneert niet als een bestuur van een rechtsorgaan maar werkt conform een reglement waarin de werkwijze is vastgelegd. Vanuit historische en praktische overwegingen is in deze samenwerkingsovereenkomst toch gekozen voor de aanduiding 'Bestuur'.

2. Iedere deelnemende organisatie draagt een bestuurslid en een plaatsvervangend bestuurslid voor. Tussentijdse vervanging van een bestuurslid dient door de betreffende deelnemende organisatie schriftelijk bij het Bestuur te worden gemeld.
3. De voorzitter van het Bestuur wordt aangewezen door het Bestuur van het Kennisplatform EMV. De voorzitter heeft een onafhankelijke status ten opzichte van de deelnemende organisaties en de financiers. Hij of zij heeft een grote bestuurlijke ervaring en beschikt over een breed maatschappelijk gezag. Als onafhankelijke procesbegeleider ziet de voorzitter toe op onafhankelijkheid, doelmatigheid en financiële efficiëntie binnen het Bestuur. Als eerste voorzitter is benoemd: de heer mr. dr. A.G.J.M. Rombouts, lid van de Eerste Kamer.
4. Het Bestuur benoemt uit haar leden een plaatsvervangend voorzitter.
5. Het Bestuur is belast met alle voorkomende bestuurstaken en draagt zorg voor het goed functioneren van het Kennisplatform EMV, waaronder het op onafhankelijke wijze functioneren van het Kennisplatform EMV.

Artikel 6   Het Wetenschapsforum

1. Het Kennisplatform EMV kent een Wetenschapsforum, dat belast is met het op basis van de stand der wetenschap, gevraagd en ongevraagd, formuleren van onafhankelijke en objectieve informatie over actuele thema's aangaande EMV, zoals beschreven in Artikel 4, lid 1a.
2. De voorzitter en de leden worden door het Bestuur benoemd.
3. De leden van het Wetenschapsforum zijn wetenschappers met erkende deskundigheid op relevante kennisdomeinen. Zij signaleren wetenschappelijke ontwikkelingen rond EMV.
4. De werkwijze van het Wetenschapsforum is vastgelegd in een reglement. Wijzigingen worden vastgesteld door het Bestuur.

Artikel 7   Het Communicatieforum

1. Het Kennisplatform EMV kent een Communicatieforum, dat belast is met het verzorgen van de externe communicatie, zowel actief als passief, zoals beschreven in Artikel 4, lid 1b. Het Communicatieforum draagt de door het Wetenschapsforum aangeleverde informatie uit in een passende vorm.
2. De voorzitter en de leden worden door het Bestuur benoemd.
3. De leden van het Communicatieforum zijn ervaren op het terrein van communicatie en EMV. Zij signaleren maatschappelijke ontwikkelingen rond EMV.
4. De werkwijze van het Communicatieforum is vastgelegd in een reglement. Wijzigingen worden vastgesteld door het Bestuur.

Artikel 8   Het platformbureau

1. Het Kennisplatform EMV heeft een platformbureau bestaande uit:
  - a. Een algemeen secretaris
  - b. Administratieve en secretariële ondersteuning.

2. Het platformbureau heeft tot taak het ondersteunen van het Bestuur en van de fora van het Kennisplatform EMV. Voor het ondersteunen van de fora kan capaciteit worden ingehuurd bij de deelnemers (kostendekkend en geen commerciële activiteiten); deze ondersteunende capaciteit wordt toegevoegd aan het platformbureau. De dagelijkse leiding van het platformbureau berust bij de algemeen secretaris. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de algemeen secretaris liggen vast in een instructie. De algemeen secretaris legt verantwoording af aan het Bestuur.
3. Het platformbureau draagt zorg voor het organiseren van de inhoudelijke ondersteuning, omvattende:
  - a. Het treffen van een regeling met de deelnemende organisaties voor beschikbaarheid, voor het beantwoorden van vragen en voor deelname aan inhoudelijke vergaderingen
  - b. Het treffen van een regeling met de deelnemende organisaties of derden voor het uitvoeren van specifieke kennisonderzoekopdrachten, eventueel op verzoek en op kosten van de aanvrager;
4. Het Kennisplatform EMV is gehuisvest bij het RIVM te Bilthoven. Het Kennisplatform EMV maakt gebruik van de administratieve en secretariële ondersteuning van het RIVM onder vergoeding van de kosten aan het RIVM. De vergoeding van kosten van ondersteuning aan het RIVM geschiedt conform het goedgekeurde jaarplan en begroting als bedoeld in de artikelen 11 en 12 van deze samenwerkingsovereenkomst.

Artikel 9 De Klankbordgroep EMV en thema-/denkgroepen

1. Het Kennisplatform EMV kent een Klankbordgroep Elektromagnetische Velden en Gezondheid, verder aangeduid met Klankbordgroep EMV. De Klankbordgroep EMV bestaat uit landelijke organisaties die door het Kennisplatform EMV worden uitgenodigd om te bespreken welke EMV onderwerpen hen bezighouden en welke onderwerpen specifiek aandacht behoeven van het Kennisplatform EMV.
2. De Klankbordgroep EMV:
  - a. Agendeert maatschappelijke vragen en zorgen;
  - b. Stelt voor hoe het Kennisplatform EMV kan inspelen op signalen uit de samenleving;
3. De kennis- en communicatieactiviteiten van het Kennisplatform EMV worden gegroepeerd in themapijlers met herkenbare thema's. Binnen deze themapijlers kunnen desgewenst thema-/denkgroepen samengesteld door het platformbureau.
4. Aanvullende bespreking van maatschappelijke vragen, aanwezige kennis en keuzemogelijkheden binnen de betreffende themapijler kan plaatsvinden binnen deze thema-/denkgroepen. Deelnemers in de thema-/denkgroepen kunnen suggesties geven voor de vorm, inhoud en communicatie betreffende kennisberichten en andere informatie die door het Kennisplatform EMV wordt geleverd.
5. Deelnemers in de thema-/denkgroepen kunnen vertegenwoordigers zijn van de deelnemende organisaties, vertegenwoordigers van organisaties in de Klankbordgroep EMV, aangevuld met vertegenwoordigers van andere belanghebbende organisaties of deskundigen. In sommige gevallen kunnen ook deelnemers uit het algemeen publiek worden uitgenodigd om deel te nemen.

Artikel 10 Gezondheidsraad

1. Het Kennispлатform EMV treedt waar nodig in overleg met de Gezondheidsraad inzake informatie op het gebied van EMV.
2. Het Kennispлатform EMV maakt werkafspraken met de Gezondheidsraad.

Artikel 11 Financiering

1. Het Kennispлатform EMV ontvangt de middelen voor de financiering van haar activiteiten uit publieke financiering (de rijksoverheid; in 2020 met name de ministeries van EZK, VWS en BZK); hierna gezamenlijk te noemen: "de financier".
2. De financiering vindt plaats via een opdracht van de financierende ministeries, ten deze vertegenwoordigd door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), aan het RIVM om het Kennispлатform EMV te organiseren.
3. Het Kennispлатform EMV is een samenwerkingsverband waarbij financiering en inhoudelijke sturing gescheiden zijn. De deelnemende organisaties in het Kennispлатform zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de sturing op de beschikbaar gestelde middelen en leggen daarover gezamenlijk verantwoording af aan de financier. Het RIVM heeft hierin dezelfde positie als de andere deelnemende organisaties.

Artikel 12 Jaarplan en jaarverslag

1. Het Kennispлатform EMV legt de activiteiten jaarlijks vast in een Jaarplan, dat wordt opgesteld door het Bestuur van het Kennispлатform, gehoord hebbende de Klankbordgroep EMV, en legt dat voor aan de financier. De financier stelt vast of de activiteiten zoals verwoord in de Jaarplannen binnen de kaders van deze opdracht blijven, zoals verwoord in het '*Algemeen Kader Kennispлатform EMV 2020-2023*'.
2. Het Bestuur stelt jaarlijks voor 1 april een jaarverslag op over de voortgang en resultaten van de uitgevoerde activiteiten van het afgelopen kalenderjaar en zendt dat ter kennisname aan de financier en de Klankbordgroep EMV.

Artikel 13 Begroting

1. Het Bestuur stelt jaarlijks voor 1 januari een begroting van inkomsten en uitgaven voor de activiteiten in het eerstvolgende kalenderjaar op en legt dat ter goedkeuring voor aan de financier.
2. De financier stelt jaarlijks de middelen ter beschikking ter voldoening van de kosten van de uitvoering van het jaarplan overeenkomstig de goedgekeurde begroting van het Kennispлатform EMV.
3. Het Kennispлатform EMV kan haar kennis tevens inzetten ter ondersteuning van andere publieke organisaties bij vragen over elektromagnetische velden tegen vergoeding van kosten, voor zover de begroting van het Kennispлатform niet in die activiteiten voorziet. Deze activiteiten dienen te passen binnen het '*Algemeen Kader Kennispлатform EMV 2020-2023*' en goedgekeurd te worden door het Bestuur. Financiering van deze activiteiten verloopt via het RIVM.

Artikel 14   Onafhankelijkheid Kennisplatform EMV

1. De onafhankelijkheid van het Kennisplatform EMV wordt als volgt geborgd.
  - a. Het Bestuur van het Kennisplatform EMV bestaat uit van elk van de deelnemende organisaties één vertegenwoordiger, met een onafhankelijke voorzitter. Het Bestuur ziet toe op het onafhankelijk functioneren van het Kennisplatform en de organen van het Kennisplatform.
  - b. De financiering van het Kennisplatform EMV is sedert 2020 afkomstig van de rijksoverheid (in 2020: ministeries van EZK, VWS en BZK). De financiering wordt gerealiseerd door middel van een opdracht aan het RIVM om het Kennisplatform te realiseren. Het RIVM vervult hierbij een coördinerende rol in het samenwerkingsverband. Het RIVM heeft echter in het samenwerkingsverband dezelfde positie als de andere deelnemers. De ondersteuning van het Kennisplatform door het RIVM vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het Bestuur.
  - c. Inhoudelijke sturing: de deelnemende organisaties in het Kennisplatform zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de keuze van en sturing op de inhoudelijke activiteiten en leggen daarover gezamenlijk verantwoording af aan de financier (de rijksoverheid). De financier stelt vast of de in de Jaarplannen voorgestelde activiteiten van het Kennisplatform EMV binnen de kaders van deze opdracht blijven (zoals weergegeven in het “Algemeen Kader Kennisplatform EMV 2020-2023”).
  - d. Financiële sturing: de deelnemende organisaties in het Kennisplatform zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de sturing op de beschikbaar gestelde middelen en leggen daarover gezamenlijk verantwoording af aan de financier (de rijksoverheid, te dezen vertegenwoordigd door het ministerie van EZK). De financier stelt vast of de bestedingen (zoals weergegeven in Jaarverslagen) binnen de kaders van deze opdracht blijven (zoals weergegeven in dit “Algemeen Kader Kennisplatform EMV 2020-2023”).

Artikel 15   Inwerkingtreding

Deze samenwerkingsovereenkomst treedt in werking op de datum van ondertekening door de (laatste der) deelnemende organisaties. De overeenkomst eindigt van rechtswege op 31 december 2023, of indien het Bestuur van het Kennisplatform EMV unaniem besluit de overeenkomst te beëindigen op de alsdan door het Bestuur bepaalde einddatum. Partijen kunnen in 2023 besluiten de overeenkomst te verlengen met ingang van 1 januari 2024, voor een termijn van telkens één jaar. Wanneer een deelnemer deze samenwerkingsovereenkomst tussentijds schriftelijk opzegt, waarbij een opzegtermijn van twee maanden in acht dient te worden genomen, eindigt deze overeenkomst ten aanzien van de opzeggende deelnemer op de datum waartegen is opgezegd.

Kennisplatform

ElektroMagnetische Velden

RIVM | TNO | DNV GL
GGD GHOR NEDERLAND
AGENTSCHAP TELECOM
ZONMW

Deze samenwerkingsovereenkomst is door daartoe bevoegde personen ondertekend. De ondertekende overeenkomsten zijn in bezit van het Kennisplatform EMV. De laatste ondertekening heeft plaatsgevonden op 17 februari 2021.